

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośnieniem i w agencjach . . .	2,65 „
Na poczezie, już z odnośnieniem . . .	2,80 „
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 „
Na poczezie już z odnośnieniem . . .	8,87 „
Strażki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — części kwoty abonamentowej. —	

OGŁOSZENIA:

na 4 stronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w guldenach. Tłumaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia się nie gwarantuje.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Wtorek: Tekli
Środa: NMP. od. wyk. niewolnik.

CHOJNICE, środa dnia 24. września 1930 r.

Słońca wschód 5.48 zachód 17.56
Księżycy wschód 6.48 zach. 18.23

Więści o krótkiej treści

Genewa. Bawiący tutaj delegaci Kłajpedy dodali do zażalenia swego, dot. naruszenia statutu obszaru kłajpedzkiego skargę dodatkową w sprawie nadużyć wyborczych.

Sant Jago de Chile. Przywódca powstania, które wybuchło w południowej części kraju, został aresztowany.

Kolonja. Na torze kolejowym między Arnheim a Velp pociąg przejechał samochód. Zona pewnego przemysłowca holenderskiego i dwoje dzieci zostały zabite.

Londyn. Międzynarodowy kongres robotników transportowych rozpoczął w poniedziałek tu swoje obrady. Jest to pierwszy zjazd związku tego po wojnie odbywany w Anglii. Obrady zagał prezes angielskiego związku kolejarzy.

Nowy Jork. Na giełdzie tutejszej efektów był poniedziałek „czarnym dniem”. Dzikie sprzedaże papierów wartościowych spowodowały straty w wysokości przeszło miljarde dolarów.

Moskwa. Czerezwydzajka (GPU) wykryła wielką organizację wrogą Sowietom. Główny winowajca ma stać na żołdzie przemysłu angielskiego.

Nowy Jork. Z południowego Chile donoszą o wybuchu nowego powstania wojskowego. Donoszą także o wybuchu powstania w Ekwadorze.

Paryż. W pobliżu Dijon pociąg najechał na samochód. 4 osoby zostały zabite

Filadelfja. Wydalony z Niemiec król bandytów Jack Diamond został tu aresztowany jako osobistość podejrzana.

Tientsin. Wojska mandżurskie zajęły miasto. W mieście panuje spokój.

Madryt. Minister spraw zagranicznych książę Alba wniósł o dymisję.

Podczas budowy tamy w Grenoble (Francja) zasypani zostali trzej robotnicy. Jednego wydobyto nieżywego.

Genewa. Minister litewski Zaunius założył protest przeciwko postawieniu zażalenia Kłajpedy na porządek dzienny Rady Ligi Narodów

Genewa. Zaunius zwraca się w piśmie do sekretarjatu gen. Ligi przeciwko wywodom dr. Curtiusa.

Berlin. W rozmowie z przedstawicielem prasy francuskiej oświadczył kanclerz Bruening, że współpraca niemiecko - francuska może wydać owoce jedynie wtedy, jeżeli obustronnie zdawać sobie będą sprawę z trudności tej polityki.

Oslo. W Norwegii omnibus spadł z nasypu o wysokości 10 metrów. 15 osób jest rannych

Paryż. Burza na wybrzeżu Francji północnej spowodowała śmierć 4 osób.

Paryż. Burza ostatnich dni spowodowała nie tylko duże szkody materialne, ale także liczne ofiary w ludziach. Rodziny rybaków optakują stratę 30 zatoniętych.

Ilu wyborców ma Warszawa.

Podług ostatecznych danych, sporządzono przez magistrat miasta stołecz. Warszawy spisy wyborców do Sejmu i Senatu obejmują 707735 uprawnionych do głosowania do Sejmu i 492008 — do Senatu.

Najazd niemiecki zagraża Francji

Paryż. Wielkie wrażenie w tut. kołach politycznych wywołał artykuł gen. Fonville, zamieszczony w jednym z ostatnich numerów wielkiego dziennika wojskowego „La France militaire”

Gen. Fonville zaznacza, że armia niemiecka starowi wielkie niebezpieczeństwo dla Francji, ponieważ typ armii zawodowej, stworzonej przez gen. v Seeckta, umożliwił napad na granicę francuską, broniąną przez młodych żołnierzy, mających poza sobą tylko 10 — 12 miesięcy służby.

Na 800 km. granicy jest tylko 180 tys. tych młodych żołnierzy, przeciwko którym Niemcy mogą wystawić 250,000 — 400,000 weteranów.

Gen. Fonville zaznacza, że główną wadą systemu wojskowego francuskiego jest skrócenie służby wojskowej z półtora roku do roku.

Teraz, gdy wybory niemieckie odsoniły prawdziwe oblicze Niemiec, musi Francja uczynić wszystko, aby zabezpieczyć się od napadu niemieckiego.

Ekspedycja policyjna przeciw sabotażystom w Małopolsce Wschodniej

Lwów. W ciągu nocy z soboty na niedzielę wyruszyła ze Lwowa na prowincję w pełnym rynsztunku ekspedycja złożona z tysiąca posterunków pod osobistym dowództwem wojewódzkiego komendanta policji inspektora Grabowskiego i szeregu oficerów policyjnych.

Ekspedycja ma na celu pacyfikację stosunków wytworzonych przez rozwydrzonych dotychczasową bezkarnością sabotażystów ukraińskich.

W ciągu niedzieli ekspedycja rozdzieliła się na trzy części obejmujące, jako punkty centralne

najbardziej niespokojne ośrodki w Bóbrce, woj. lwowskiego, Rohatynie, woj. stanisławowskiego i Kozowej woj. tarnopolskiego. Z punktów tych rozejdą się oddziały policyjne po wsiach opianowanych przez sabotażystów. Kierownictwo akcją pacyfistyczną we wszystkich trzech województwach wschodniej Małopolski spoczywa w ręku wojewody lwowskiego dr. Nakonecznikoo - Klukowskiego. Meldunki z poszczególnych punktów zaczęły napływać w niedzielę wieczorem.

Tajemnicza eksplozja w ruskiej szkole

Lwów. W niedzielę o godzinie 1,30 w nocy wstrząsnęła dzielnicą Łyczakowską we Lwowie silna detonacja, która zbudziła ze snu okolicznych mieszkańców. Ponieważ nikt nie zgłaszał wypadku, ani do komisarijatu policyjnego, ani do straży pożarnej, policja przez dłuższy czas nie mogła się zorientować o przyczynie i miejscu eksplozji i daremnie zwracała się telefonicznie z zapytaniami na wszystkie strony.

Dopiero o godzinie 2 dowiedziła się policja, że wybuch nastąpił na ulicy Krupierskiej wewnątrz prywatnej szkoły ukraińskiej, utrzymanej przez Ridną Szkołę.

Przybyła na miejsce policja stwierdziła, że skutkiem eksplozji zdemolowana została jedna ubikacja i raz zarysowała się zewnętrzna ściana budynku.

Przyczyną wybuchu była petarda wypełniona prochem używanym do rozsadzania skał, pozostawiona przez nieznanego sprawcę wewnątrz szafy z przyborami szkolnymi. Drugą taką samą petardę nietkniętą znaleziono w tej samej ubikacji. Wskutek wstrząsu zbudzona została ze snu rodzina dozorky szkoły Rudyja mieszkająca na poddaszu domu, oraz powylały szyby z okien w sąsiednich domach.

Budynek szkoły stoi na gruntach metropolity ks. Szeptyckiego, na krańcu miasta i posiada trzy ubikacje. Wybuch nastąpił w ubikacji znajdującej się nie pod mieszkaniem dozorky szkoły

Dochodzenia policyjne zmierzają do wyjaśnienia istotnych przyczyn eksplozji, przyczem za punkt wyjścia mają fakt, że petarda umieszczona została wewnątrz szafy w ubikacji, do której w godzinach popołudniowych i wieczornych miało dostęp wiele osób nie mających nic wspólnego ze szkołą. Władze bezpieczeństwa wykluczają fakt zamachu.

Uczniowie gimnazjum w Tarnopolu podpalcami

Lwów: Władze bezpieczeństwa prowadzące do chodzenia w sprawie sabotażowych podpałów w Tarnopolu, stwierdziły, że sprawcami pożaru stert na folwanku w Kurowicach są trzej uczniowie 7 klasy gimnazjum państwowego z ruskim językiem wykładowym w Tarnopolu, pochodzący z Krakowa. Młodych zbrodniarzy odstawiono do dyspozycji prokuratora w Tarnopolu.

Ustalono ponadto, że pożary stert na folwarkach w Beczkowicach, Chidaczkwowie i Koczynkach zostały podłożone również przez sabotażystów z pośród uczniów tego samego gimnazjum.

Dochodzenia policyjne, zmierzające do ustalenia winy uczniów, aresztowanych w związku z podpaleniami w tych folwarkach są na ukończeniu.

Wyjazd posła Patka do Moskwy.

Po kilkudniowym pobycie w Warszawie, wyjechał wczoraj do Moskwy poseł polski przy rządzie sowieckim, pan Stanisław Patek.

Uznanie rządu w Argentynie.

Dnia 18 bm poseł Rzeczypospolitej Polskiej w Buenos Aires zakomunikował władzom argentyńskim, że Polska uznaje prowizoryczny rząd argentyński jen. Jose Urriburu. Poza Polską uznały nowy rząd argentyński Francja, Włochy i Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, Chili, Niemcy, Paragwaj, Watykan i Szwecja.

Sensacyjne pamiętniki.

Zona byłego kromprinca ks. Cęcylija, przygotowuje swe pamiętniki, które mają zawierać bogaty materiał z życia cesarskiej rodziny niemieckiej:

Zamordowanie litewsk. kurjera dyplomatycznego

Wilno. W pobliżu Olity na Kowieńszczyźnie został zastrzelony niejaki Józef Dowialin. Był kurjer dyplomatyczny Wyrok śmierci wykonali funkcjonariusze litewskiej policji politycznej.

Zamordowanemu zabrano nader cenne dokumenty, dotyczące tajnej wojskowej umowy litewsko - niemieckiej, wymierzonej przeciw Polsce w razie wojny. Dowialin rzekomo miał usiłować zbiec do Polski i dokumenty te ogłosić w prasie polskiej. W obawie kompromitacji wyższe czynniki litewskie poleciły Dowialina zamordować.

Dowialin pracował w ciągu trzech lat w wywiadzie, dyplomatycznym i pełnił funkcje kurjera dyplomatycznego:

Z OSTATNIEJ CHWILI

Jak donoszą z Guayaquil w Equadorze, udało się pewnej ekspedycji naukowej odkryć w pewnej twierdzy górskiej w Andach skarb ostatniego króla Inków Atahualpa. Ekspedycja zwróciła się do Bogota o wysłanie oddziału wojska dla ochrony cennych wykopaliisk przed atakami szczepli indyjskich.

Rewolta więźniów.

W więzieniu w miejscowości Bielefeld wybuchła w poniedziałek rewolta więźniów politycznych.

Likwidacja strajku

Ruch strajkowy w Barcelonie został zlikwidowany: Pracodawcy postanowili przyjąć z powrotem do pracy wszystkich tych robotników, którzy zwolnieni zostali przed wybuchem strajku generalnego.

Gorkij u Ojca św.

Donoszą z Citta del Vaticano, że słynny powieściopisarz rosyjski Maksim Gorkij ma być przyjęty na audjencji przez Ojca św.

Oblawa na wilki.

Wilki tak dają się we znaki ludności niektórych gmin, że gmina Kótyńnińska zwróciła się do pana starosty Mydlacza. z prośbą, aby drogą administracyjną zarządził obławę: Oblawa zostanie niebawem zorganizowana we wsi Szaminice:

Nieporozumienie w Lidze Narodów.

Genewa, 22 września. Na początku dzisiejszej sesji 4 komisji Ligi Narodów, zajmującej się reorganizacją sekretariatu Ligi wynikło nieporozumienie między gen. sekretarzem sir Drummondem a delegatem Włoch prof. Gallavrosi, który zwrócił uwagę na okólnik sekretariatu, zwracający uwagę członkom sekretariatu, ażeby nie brali udziału w posiedzeniach komisji dopóki zajmować się będzie sprawą reorganizacji, o ile obecność ich nie jest konieczna, służbowa. Delegat włoski żądał cofnięcia tego cyrkularza. Sir Erik Drummond uzasadnił cyrkularz względami na należyte załatwienie prac sekretariatu i brakiem miejsca w sali posiedzeń. Ponadto dodał, że albo jest odpowiedzialny za prace sekretariatu, a wtedy cyrkularz musi zostać podtrzymany, albo nie jest odpowiedzialny a wtedy, złoży swój urząd. — Wobec tego delegat włoski wniosek swój cofnął.

Zaostrzenie stosunków w województwie Tarnopolskiem.

Wieś Kurowce i inne sąsiednie otrzymały były od władz administracyjnych polecenie wystawienia wart gminnych. w ilości 6 ludzi przy stertach zboża. zagrożon. podpaleniem przez „ideowych“ podpalaczy ukraińskich.

Wyznaczeni do wart mieszkańcy Kurowa oparli się temu rozporządzeniu za co nałożono na nich kary po 50 zł od każdego stawiającego opór. Onegdaj powtórzyła się ta sama historia. Wobec tego województwo tarnopolskie wysłało do pilnowania stert oddziały wojskowe asystenckie. Szwadron 3 p ułanów rozkwaterował się w Kurowcach.

Biskupi litewscy grożą rewizją konkordatu.

Kowno. Do prezydenta Smetony zgłosiła się delegacja episkopatu litewskiego w sprawie zamknięcia wszystkich organizacji uczniowskich na Litwie: Biskupi litewscy złożyli oświadczenie, że zamknięcie organizacji katolickich uczniów jest ciosem wymierzonym przeciwko rozwojowi życia religijnego i społecznego i godzi w podstawy konkordatu.

O ile rząd litewski nie zechce uwzględnić tego protestu, episkopat będzie zmuszony apelować do Watykanu w sprawie rewizji konkordatu.

Obwieszczenie.

W tut. rejestrze stowarzyszeń pod nr. 26. zapisano dziś stowarzyszenie „Klub Tenisowy w Chojnicach“ Statut utworzono dnia 26. maja 1930. Zarząd stanowią: Dr. Eugenjusz Halicki — prezes, Helena Władysława Żuławska zast. prezesa, Helena Karczyńska sekretarz, Irena Czubowa zast. sekretarza, Gerhard Kottke — skarbnik, Stefan Żuławski — kierownik techniczny, Lucja Stamm zast. kierow. techn. i skarbnika, wszyscy z Chojnic.

Chojnice, dnia 17. września 1930.

Sąd Powiatowy.

KINO NOWOŚCI

We wtorek i środę 23 i 24 bm.
o godz. 8.15

Wielki rosyjski film!

Nocna przygoda Kawalera (Burza)

Wielce zajmujący dramat monumentalny rozgrywający się w carskiej Rosji.

W rolach głównych dwie potęgi ekranów

Kamila Horn

znana jako Małgorzata z Fausta
oraz słynny artysta

John Barrymore

Rzecz dzieje się od 1914 r. do chwili
wybuchu rewolucji.

Ceny zwykle! Ceny zwykle!
Koncert wzmocniony — Jazz-band.

Kupuję każdą ilość jabłek

Chojnicka Wytwórnia Win Owocowych
A. Kaźmierski i Ska

Pokój męski

(biblioteka, stół, biurko)
jak nowy korzystnie do
sprzedania. Adres wskaże
eksp. Dzień. Pom.

Kto udziela wieczorem lekcji

w języku polskim?
Oferty proszę skier. pod
„Egon“ do eksp. Dz. Pom.

Dziewczyny

do wszystkich prac domowych
poszukuję od zaraz
Kowalska,
Dworcowa 8.

Pokoju

umeblowanego

z gwarancją spokoju poszukuję od 1. X. najchętniej przy ul. Warszawskiej lub Dworcowej. Zgłosz. do eksp. Dzień. Pom pod „spokój“.

Umeblowany pokój

do wynajęcia.

Młyńska 22.

Umeblowany pokój

od zaraz do wynajęcia.

Zgłosz. do eksp. Dz. Pom.

Przetarg przymusowy

W środę 24 bm. o godz. 11-tej przed poł. sprzedać będę w lokalu licytacyjnym ul. Człuchowska 29. najwięcej daćemu za gotówkę:

2 regaly, 2 stoły sklepowe,
3 skrzynki wystawowe,
1 szafę,
10 tuzinów fajek krótkich do palenia tytoniu,
50 fajek półkrótkich do palenia tytoniu,
1 lustro.

Winkowski
komornik Sądowy. 2198

Przetarg przymusowy

W środę dnia 24. 9. 30 r. o godz. 12-tej sprzedam na sali p. Jazdzewskiego p. Sw. Jerzego najwięcej daćemu za gotówkę:

8 obrusów z serwetkami
24. m. czarnego kamgaranu na płaszcze.
21 m. flauszu na płaszcze
Ponadto w moim biurze ul. Dworcowa 58. o godz. 17-tej jedną maszynę do szycia

W. Kowalski
komornik sądowy
Chojnice. 2197

Przetarg przymusowy

W sobotę dnia 27 września br. o godz. 11.30 sprzedam na podwórzu Spedytora Nowackiego najwięcej daćemu za gotówkę:

100 butelek różnego wina.
Licytacja odbędzie się napewno

Szeleziński 2199
komornik sądowy

Pianina

krzyżowe, pierwszorzędnie wykonane, poleca najtaniej na dogodnych warunkach,

MAJEWSKI,
fabr. pianin, Bydgoszcz
ul. Pomorska 65 tel. 2060

Poszukuję

2 - 3 pokojowego mieszkania.

Oferty piśmienne skierować do ekspedycji Dzień. Pom. pod nr. 2190.

Broszurki o Teresie Neumann

z Konerseuth przez ks. W. Wielewskiego poleca Księgarnia Dzień. Pomorski.

Na jesień i zimę

polecam po nadzwyczaj niskich cenach!

Płaszcz rypсовy na podszewce z kołnierzem futrzanym	zł 84.00
Swetry damskie kolorowe i deseniowe od zł 9.75	„ 6.50
Aksamit do prania w modnych kolorach i deseniach	zł 4.75 „ 3.50 zamtr.
Popelina , czysta wełna miękki, trwały towar	„ 6,50 „
Płótna fartuchowe 100-150 ctm. szer. w pasy i kraty	zł 3.30, 2,95 „ 2.65 „
Flanelki bluzkowe ładne wzory w bogatym wyborze	zł 2.10 „ 1.50 „
Modne kraty , w ładnych i oryginalnych wzorach	zł 5.75, 5.50 „ 3.50 „
Barchany koszulowe w dobrym i trwałym gatunku	zł 2.10, 1,95 „ 1.60 „
Barchan podszewkowy , dopóki zapas starczy	tylko „ 1.10 „
Płótna koszulowe , w różnych gatunkach	zł 1.80, 1.65 „ 1.45 „

Bogaty wybór! Stały dopływ nowości!

Juljusz Schreiber

Rynek 17 Chojnice Tel 48

Poszukuję mieszkania

3 - 5 pokojowego od 1. X. b. m. Dzierżawę roczną gotów jestem z góry zapłacić. Oferty upraszam pod 100 skierować do eksp. Dzień. Pom.

Stawiam do dyspozycji moje auto nr. 2.

tak w porze dziennej jak i nocnej. Także za granicę.

Kłoskowski,
Drogerja.

Blachę ocynkowaną i Eternit

do krycia dachów, polecamy na kredyt Państw. Banku Rolnego do 2 lat, za oprocentowaniem 8 1/2 rocznie.

Prosimy żądać ofert.

Pomorskie Stowarzyszenie Rolniczo - Handlowe
Chojnice. Tel. 24.

Zurnale męskie

z dokładnym opisem jak należy się ubrać w każdej porze, jesień/zima 1930/1931.

Księgarnia Dzieńnika Pomorskiego.